

Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi

Academic Journal of History And Idea

ISSN: 2148-2292

COP 29 Baku /Azerbaijan

Cilt/Volume Sayı/Number Yıl/Year
11 6 2024

Aralık / December

Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi

Academic Journal of History and Idea
Академическая История и Мысль

Cilt / Volume Sayı / Number Yıl / Year
11 6 2024

ATDD ©

Tel/Tel/ Тел
+90 533 310 2773

E-posta / E-mail /E- сообщение
akademiktarihvedusunce@gmail.com,

Web /Веб-Сайт
<http://dergipark.gov.tr/atdd>,
<https://dergipark.org.tr/tr/pub/atdd>

Türkiye / Turkey / Турция

ATDD

ISSN: 2148-2292

İmtiyaz Sahibi ve Yayın Sorumlusu

Bilim Uzmanı, Hakan Yılmaz, akademiktarihvedusunce@gmail.com, Türkiye-Azerbaycan

Baş Editör

Prof. Dr. Yusuf Kılıç, Pamukkale Üniversitesi, ykilic@pau.edu.tr, Türkiye

Genel Editörler

Prof. Dr. Tattigul Kartayeva, El Farabi Üniversitesi, kartaeva07@gmail.com, Kazakistan

Doç. Dr. İrade Memmedova, AMEA, irade.mammadli@gmail.com, Azerbaycan

Doç. Dr. Seadet Shikhiyeva, AMEA, shikhiyeva@yandex.com, Azerbaycan

Doç. Dr. Dina Yeshpanova, Kültür ve Din Bilimleri Enstitüsü, miraisa@mail.ru, Kazakistan

Doç. Dr. Rahila Suvonova, Semerkant Devlet Üniversitesi, Özbekistan

Tarih Editörleri

Prof. Dr. Kerim Şükürov, AMEA, kkshukurov@mail.ru, Azerbaycan

Prof. Dr. Namık Musali, Kastamonu Üniversitesi, nsmusali@gmail.com, Türkiye

Dr. Mileushe Gaynanova, Kazan Devlet Üniversitesi, mgaynanova@gmail.com, Rusya

Edebiyat - Dünya Edebiyatı Editörleri

Prof. Dr. Juliboy Eltazarov, İpek Yolu Uluslararası Turizm ve Kültürel Miras Üniversitesi, juliboy2@gmail.com, Özbekistan

Prof. Dr. Turgut Tok, Pamukkale Üniversitesi, ttok@pau.edu.tr, Türkiye

Doç. Dr. Aygün Alizade, AMEA, aygunalizade@yahoo.com, Azerbaycan

Maliye ve İktisat Editörleri

Dr. Öğretim Üyesi Halil İbrahim Demir, SU, drhidemir@gmail.com, Türkiye

Felsefe Grubu Alan Editörleri

Prof. Dr. Fikri Gül, Pamukkale Üniversitesi, fgul@pau.edu.tr, Türkiye

Eğitim Grubu Editörleri

Mehmet Ali Ayaz, alimayaz728@gmail.com, Turkey

Kütüphanecilik ve Döküman Editörleri

Doç. Dr. Parviz Kazimi, Bakü Devlet Üni.Felsefe Bölümü, pkazimi@mail.ru, Azerbaycan

Tarihi Arşiv Belgeleri ve Materyalleri Editörü

Hacı Haldun Şahin, Osmanlı Arşivi Uzmanı, haldunsahin@gmail.com, Türkiye

Dil Editörleri ve Tercümanlar

Doç. Dr. Aynur Qazanfergızı, Hazar Üniversitesi, aynurqazanferqizi@yahoo.com, Azerbaycan

Dr. Abdullah Sami Tekin, Dil Uzmanı, asamitekin@gmail.com, Türkiye

Veysel Karani Gülersoy, veysel.1978@hotmail.com, Türkiye (İngilizce)

Yayın Kurulu

Ord. Prof. Dr. Yagub Mahmudov, AMEA, science@science.az, Azerbaycan

Prof. Dr. Tuncer Baykara, Ege Üniversitesi, baykaratuncer@hotmail.com, Türkiye

Prof.Dr. Peter Golden, Rutgers Üniversitesi, pgolden@rutgers.edu, ABD

Prof. Dr. Cavid Qasimov, Yüzüncüyıl Üni. cavidahmedoglu@gmail.com, Türkiye-Azerbaycan

Prof.Dr. Ercan Haytoğlu, Pamukkale Üniversitesi, ehayt@pau.edu.tr, Türkiye

Prof. Dr. Alfina Sibgatulina, Rusya Bilimler Akademisi, alfina2003@yandex.ru, Rusya

Prof. Dr. Shohistahon Uljaeva, T. I. of Irrigation and a. m. e. sh.uljayeva@tiiame.uz, Özbekistan

Prof. Dr. Şakir Gaffarov, Semerkant Devlet Üni. sh.s.gofforov.samgu@gmail.com, Özbekistan

Prof. Dr. Serik Seydumanov, Kültür ve Din Bilimleri Enstitüsü, miraisa@mail.ru, Kazakistan

Prof. Dr. Gulchexra Fayzullayeva, Taşkent Teknoloji Enstitüsü,
gulchehrafayzullayeva756@gmail.com, Özbekistan
Prof. Dr. Elvin Talişinski, Azərbaycan Üni. Siyasi ve Sosial Bilimler Direktörü, Azərbaycan
Doç. Dr. İrade Memmedova, AMEA, *irade.mammadli@gmail.com*, Azərbaycan
Doç.Dr. Güntekin Necefli, AMEA, *guntekin.cemil@gmail.com*, Azərbaycan
Doç. Dr. Sevinç Qasımova, Bakü Devlet Üniversitesi, *qasimovasevinc@mail.ru*, Azerbayca
Doç. Dr. Elnur Ağayev, Lefke Üniversitesi, *elnuraga@hotmail.com*, Kıbrıs
Doç. Dr. Telman Nusretoğlu, Hazar Üniversitesi, *t.nusretoglu@mail.ru*, Azerbayca
Doç. Dr. Alaattin Dolu, Kastamonu Üniversitesi, *adolu@kastamonu.edu.tr*, Türkiye
Doç. Dr. Namig Mammadov, AMEA, *mammadov@yahoo.com*, Azərbaycan

Hakem Kurulu

Prof. Dr. Salih Çeçen, Ankara Üniversitesi, *salih.cecen@ankara.edu.tr*, Türkiye
Prof. Dr. Mayıl B. Askerov, AMEA, *mayil62@yandex.com*, Azərbaycan
Prof. Dr. Ayşe Kayapınar, Tekirdağ Üniversitesi, *akayapinar66@hotmail.com*, Türkiye
Prof. Dr. Kenan Ziya Taş, Balıkesir Üniversitesi, *kztas@hotmail.com*, Türkiye
Prof. Dr. Şahin Uçar, Emekli , Tarih Felsefesi , Filozof, *sahinucar.com.tr*, Türkiye
Prof. Dr. Filiz Çolak, Uşak Üniversitesi, *colakfiliz@yahoo.com*, Türkiy
Prof. Dr. Ercan Alkaya, Fırat Üniversitesi, *ealkaya16@gmail.com*, Türkiye
Prof. Dr. Ozan Yılmaz, Sakarya Üniversitesi, *oyilmaz@sakarya.edu.tr*, Türkiye
Prof. Dr. L. Gürkan Gökçek, Nevşehir Üniversitesi, *kuregen@hotmail.com*, Türkiye
Prof. Dr. Nurettin Gülmez, Celal Bayar Üniversitesi, *gulmeznurettin@gmail.com*, Türkiye
Prof. Dr. Fatma Acun, Hacettepe Üniveritesi, *facun@hacettepe.edu.tr*, Türkiye
Prof. Dr. Mehmet Ali Ünal, Pamukkale Üniversitesi, *maunalus@yahoo.com*, Türkiye
Prof. Dr. Nurullah Ulutaş, Bitlis Eren Üniversitesi,Türkiye
Prof. Dr. Zeki Taştan, Yüzüncüyıl Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Mithat Aydın, Pamukkale Üniversitesi, *maydin@pau.edu.tr*, Türkiye
Doç. Dr. Nejla Günay, Gazi Üniversitesi, *gunaynejla@gmail.com*, Türkiye
Doç. Dr. Mahmut Akpınar, Sivas Cumhuriyet Üni., *makpınar25@hotmail.com*, Türkiye
Doç. Dr. Hilal Şahin, Giresun Üniversitesi, *hilalcaglayan@yahoo.com*, Türkiye
Doç. Dr. Erhan Alpaslan, Sütçü İmam Üniversitesi, *ealpaslan@ksu.edu.tr*, Türkiye
Doç. Dr. Sibel Kundakçı, Kastamonu Üni., *skavakli@kastamonu.edu.tr*, Türkiye
Doç. Dr. Xuraman Xummatova, AMEA, *hummatovax@mail.ru*, Azərbaycan
Doç. Dr. Erdoğan Tezci, Balıkesir Üniversitesi, *etezci@balikesir.edu.tr*, Türkiye
Doç. Dr. Hülya Boyana, Ankara Üniversitesi, *hulya.boyana@humanity.ankara.edu.tr*, Türkiye
Doç. Dr. Sezai Öztaş, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, *sezaioztas@hotmail.com*, Türkiye
Doç. Dr. Esra Doğan Turay, Mardin Artuklu Üniversitesi, *eesra_dogan@hotmail.com*, Türkiye
Doç. Dr. Mübariz Ağalarlı, AMEA, *mubariz.aqalar@gmail.com*, Azərbaycan
Doç. Dr. Abbas Karaağaçlı, Giresun Üniversitesi, *karaagacliabbas@gmail.com*, Türkiye
Doç. Dr. Mehmet Özener, Fırat Üniversitesi, *mehmetozeren@firat.edu.tr*, Türkiye
Doç. Dr. Hacı Çoban, Yozgat Bozok Üniversitesi, *haci.coban@bozok.edu.tr*, Türkiye
Doç. Dr. Seide Quliyeva, Bakü Devlet Üniversitesi, *seidequliyeva@gmail.com*, Azərbaycan
Doç. Dr. Parviz Kazimi, Bakü Devlet Üni.Felsefe Bölümü, *pkazimi@mail.ru*, Azərbaycan
Doç. Dr. Uljaeva Shohistahon Mamajonovna, Taşkent Üniversitesi, Özbekistan
Doç. Dr. Fatma İnce, İnönü Üniversitesi, *fatma.ince@inonu.edu.tr*, Türkiye
Dr. Öğrt. Üyesi. Soufiane Chetioui, Batna Üniv., *soufiane.chetioui@univ-batna.dz*, Cezayir
Dr. Öğrt. Üyesi. Ahmet Aytaç, Adnan Menderes Üniversitesi, *cicimsumak@gmail.com*, Türkiye
Dr. Öğrt. Üyesi. Umut C. Karadoğan, Sinop Üniversitesi, *umuttarih@hotmail.com*, Türkiye
Dr. Öğrt. Üyesi. Aytan Mammadli, İstanbul Aydın Üni *aytanmammadli@aydin.edu.tr*, Türkiye

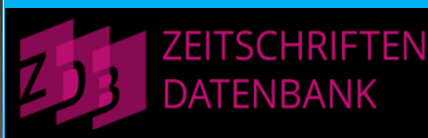
Dr.Öğr.Üyesi. Pakize Urfalı Dadandı, Yozgat Bozok Üni. pakizeurfali@gmail.com, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi. Arzu İbişi, İstanbul Üniversitesi, arzu.ibisi@istanbul.edu.tr, Türkiye
Dr. Teymur Qasımlı, Bakü Devlet Üniversitesi, teymur1911@gmail.com, Azerbaycan
Dr. Entela Muço, Tiran Üniversitesi, Arnavutluk
Dr. Bedri Şahin, Almanya Siyaset Bilimi Derneği, Almanya

İndex Direktörü

Doç. Dr. Elnur Neciyev, Bakü Mühendislik Üniversitesi, enaciyev@beu.edu.tr, Azerbaycan

İNDEx VE VERİTABANLARI/ IDEX AND DATABASES/ИДЕКС И БАЗЫ ДАННЫХ

Polska Bibliografia Naukowa

MODERN
LANGUAGE
ASSOCIATION

Princeton University
LIBRARY

INDEX COPERNICUS
I N T E R N A T I O N A L

Scilit

HESBURGH LIBRARIES

İçindekiler / Contents

Makaleler/ Articles

1	<p><i>Azərbaycanda Rus Dilinin Yayılmasına Tarixi Kontekstdə Baxış</i>
<i>An Overview of the Spread of the Russian Language in Azerbaijan in Historical Context</i></p> <p><i>İkram Ağasiyev</i></p>	3830 – 3840
2	<p><i>Kuştepe Su Kanalı Projesi: Afganistan, Orta Asya Diplomasisi Fırsatlar ve Zorluklar</i>
<i>Kushtepe Water Canal Project: Afghanistan, Central Asia Diplomacy Opportunities and Challenges</i></p> <p><i>Ay Bik Muhsını</i></p>	3841 – 3862
3	<p><i>Adana'daki Erken Cumhuriyet Dönemi Eserlerinden Atatürk Parkı ve Anıtı</i>
<i>Atatürk Park and Monument, one of the Early Republican Period Monuments in Adana</i></p> <p><i>Erdem Çanak</i></p>	3863-3877
4	<p><i>Basında Yer Alan İlânlardan Hareketle Bir Dönemin Sıhî Şartlarını Okumak</i>
<i>Reading the Medical Conditions of a Period from the Advertisements in the Press</i></p> <p><i>Ercan Çelebi</i></p>	3878-3898
5	<p><i>Yûnus Emre Dîvânı'nda Geçen Âşıkla İlgili Özelliklerin Klasik Türk Şiirindeki Yansımaları</i>
<i>The Reflections of the Characteristics Related to the Minstrel in Yûnus Emre Dîvânı in Classical Turkish Poetry</i></p> <p><i>Sıtkı Nazık</i></p>	3899-3926
6	<p><i>XX əsr bolqar poeziyasında ortaq Vətən anlayışı və milli-mənəvi dəyərlərin inikası</i>
<i>20th century Bulgarian poetry on the concept of common homeland and national moral values</i></p> <p><i>Xanım Sultanova</i></p>	3927-3933

7	علاقة علم مقارنة الأديان بعلم الكلام <i>The relationship of comparative religion science with the science of speech</i> Sofiane Chetoui	3934-3945
8	Minorities and their Rights in Islam <i>İslam'da Azınlıklar ve Hakları</i> Mohammad Ekram Yawar-Ay Bik Muhsını-Abdul Jamil Sharify	3946-3958
9	Türkdilli Dövlətlərin Əməkdaşlığının Hərbi Aspektləri <i>Military Aspects of Cooperation of Turkic Speaking States</i> Aybəniz Rüstəmovə	3959-3983
10	Azerbaijan's strategic road to Karabakh victory in the context of international organizations <i>Uluslararası örgütler bağlamında Azerbaycan'ın Karabağ zaferine giden stratejik yolu</i> Murteza Hasanoğlu - Nesrin Süleymanlı	3968-3982
11	The Position of Culture in Advancing the Strategic Goals of Organizations <i>Kurumların Stratejik Hedeflerinin İlerletilmesinde Kültürün Konumu</i> Abdul Jamil Sharify -Mohammad Ekram Yawar	3983-3991
12	Eski Anadolu'da Tekstil Ekonomisi: Asur Ticaret Kolonileri Çağı ve Hititler Dönemi <i>Textile Economy in Ancient Anatolia: Assyrian Trade Colonies and Hittite Period</i> L. Gürkan Gökçek- Hasan Tuncer	3992-4009
13	A Brief Overview of the History of Arabists' Studies on Arabic Sounds: Achievements and Prospects <i>Arabist Çalışmalarının Tarihine Kısa Bir Bakış Arapça Sesler Üzerine: Başarılar ve Beklentiler</i> Vugar Garadaghli	4010-4031
14	Atatürk Dönemi Eğitim Politikaları ve Mesleki ve Teknik Eğitim Alanındaki Gelişmeler <i>Educational Policies and Developments in Vocational and Technical Education in Atatürk's Period</i> Özlem Zeren	4032-4056

15	<p><i>Supporting Minorities and Regional Peace and Security in Islam and International Law</i>
<i>İslam ve Uluslararası Hukukta Azınlıkların Desteklenmesi ve Bölgesel Barış ve Güvenlik</i></p> <p><i>Nuryağdı Soyer-Mohammad Ekram Yawar</i></p>	4057-4073
16	<p><i>Napolyon'un Rusya Seferi ve Millî Mücadele Dönemindeki En Önemli Savunma Savaşları Üzerine Bir Karşılaştırma: Borodino Savaşı (7 Eylül 1812) ve Sakarya Meydan Muharebesi (23 Ağustos 1921 – 13 Eylül 1921)</i>
<i>A Comparison on Napoleon's Russian Campaign and the Most Important Defensive Battles during the War of Independence: Battle of Borodino (7 September 1812) and Battle of Sakarya (23 August 1921 - 13 September 1921)</i></p> <p><i>Çağdaş Yüksel</i></p>	4074-4090
17	<p><i>Fas'ta Müslüman Fetihlerinden Sonra Kurulan Şehirler</i>
<i>Cities founded after the Muslim conquests in Morocco</i></p> <p><i>Mustafa Yıldırım</i></p>	4091-4113
18	<p><i>Национальные автономии большевиков в практике начала 20-х гг. XX века: противоречия и двойные стандарты на Южном Кавказе</i>
<i>National autonomies of the Bolsheviks in practice in the early 1920s: Contradictions and double standards in the South Caucasus</i></p> <p><i>Anar Eyyubov</i></p>	4114-4121
19	<p><i>The Conceptualization and Progression of University Education in Turkey Within the Scope of the Turkish American Relations</i>
<i>Türk-Amerikan İlişkileri Bağlamında Türkiye'deki Üniversite Eğitiminin Kavramsallaştırılması ve Gelişimi</i></p> <p><i>Şenol Deniz</i></p>	4122-4154
20	<p><i>Yassıada'da Bir Gazeteci: Mithat Perin (13 Mart 1917-1 Ocak 2001)</i>
<i>A Journalist on Yassıada: Mithat Perin (13 March 1917-1 January 2001)</i></p> <p><i>Nurcan Cankaya Gökbayrak -Filiz Çolak</i></p>	4155 – 4175
21	<p><i>بازر گانی بری و بحری در دوره امپراتوری بابریان</i>
<i>Land and Sea Trade During the Mughal Empire</i></p> <p><i>Ümmühan Ark-Farzana Karimi</i></p>	4176-4189
22	<p><i>An Example of Conservation and Documentation of Traditional Houses: Isparta Nurten Terlikçi House</i>
<i>Geleneksel Evlerin Korunması ve Belgelenmesine Bir Örnek: Isparta Nurten Terlikçi Evi</i></p> <p><i>Ayşe Betül Gökarıslan</i></p>	4190-4223

- 23 ***The Rights of Religious Minorities in the International System of Human Rights and in the Rights of the Islamic System*** 4224-4243
Uluslararası İnsan Hakları Sisteminde ve İslami Sistemde Dini Azınlıkların Hakları
Mohammad Ekram Yawar-Nuryağdı Soyer
- 24 ***Fransa'nın Doğu Akdeniz Politikalarının İran-Turan-Afgan Coğrafyasında İngiliz-Rus Rekabetine Etkisi (Beyanülhak ve İctihad Dergileri Işığında)*** 4244-4258
The Effect of France's Eastern Mediterranean Policies on the BritishRussian Competition in Iran-Turan-Afghan Geography (In the Light of Beyanülhak and İctihad Journals)
Sevda Özkaya Sofu-Samet Önata
- 25 ***İslamiyet Öncesi Türk Devlet Yönetiminde Kağan ve Kurultaylar*** 4259-4286
Kagan and Kurultays in Pre-Islamic Turkish State Administration
Ayten Akcan
- 26 ***Ergenlik Dönemindeki Öğrencilerin Sanal Ortam Bağımlılığının Öğretmen Görüşlerine Göre İncelenmesi*** 4287-4304
Investigation of Virtual Environment Addiction of Adolescent Students According to Teachers' Opinions
Karaman Pınar-Arzu Aydın-Recep Yetiştiren-Abdullah Adsız
- 27 ***Mahmud Nedim Paşa ve Nedimof Yakıştırması*** 4304-4321
Mahmud Nedim Pasha and the Nedimof Appellation
Demet Karasu
- 28 ***İki Dem Bir Demokrat Eski Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkmen'in Anıları*** 4322 – 4330
Memoirs of Hayrettin Erkmen, Former Foreign Minister
Fatma Tombak
- 29 ***Osmanlı Ekonomisi ve Kurumları*** 4331 - 4338
Ottoman Economy and Institutions
Aytaç Çağlar

30	<i>Boğazkale'den Yeni Bayram Metinleri (Bo 7928, Bo 6586, Bo 6642 ve Bo 6639)</i> <i>New Feast Texts from Boğazkale (Bo 7928, Bo 6586, Bo 6642 and Bo 6639)</i> <i>Özlem Sir Gavaz-Gülgüney Masalcı Şahin</i>	4339 – 4356
31	<i>Platon'da Devlet ve Ahlak Felsefesi</i> <i>State and Moral Philosophy in Plato</i> <i>Hasan Hüseyin Kargın</i>	4357 – 4369
32	<i>19. Yüzyıl Sonunda Sivas'ta Bulunan Misyoner Okullar</i> <i>Late 19th Century Missionary Schools in Sivas</i> <i>Neşe Coşkun Özturan</i>	4370-4390
33	<i>Ethnic and Sectarian Faults and the Crisis of Political and Social Impasse in Afghanistan</i> <i>Afganistan'da Etnik ve Mezhepsel Ayrılıklar ve Siyasi ve Sosyal Çıkmaz Krizi</i> <i>Mohammad Ekram Yawar</i>	4391 – 4412
34	<i>Examination of the Structural Development and the Spiritual Cultural Evolution of Humanity Through Mammoths</i> <i>Mamutlar Üzerinden İnsanlığın Yapısal Gelişiminin ve Ruhsal Kültürel Evriminin İncelenmesi</i> <i>Varol Koç</i>	4413 – 4437
35	<i>Türkiye'de İdari Coğrafya Değişiklikleri</i> <i>Administrative Geography Changes in Turkey</i> <i>Oğuz Şimşek</i>	4438 – 4471
36	<i>The Role of the Republic of Türkiye in the Formation of the İnternet in Azerbaijan</i> <i>Azərbaycan'da İnternetin Oluşumunda Türkiye Cumhuriyeti'nin Rolü</i> <i>Gulnar Pashayeva</i>	4472-4482
37	<i>Qərbi Azərbaycan Tarixinə Dair Sənəd Axınının Təşəkkülü və İnkişafı</i> <i>Formation and development of the documentary flow on the history of Western Azerbaijan</i> <i>Nadir İsmaylov- Daşqin Məhəmmədli</i>	4483 – 4496

38	<i>Improving Learning Outcomes of Matrix Functions with Innovative Teaching Methods in Education</i> <i>Eğitimde Yenilikçi Öğretim Yöntemleri ile Matris Fonksiyonlarının Öğrenme Çıktılarının İyileştirilmesi</i> Gozal Jafarli Firudin	4497-4508
39	<i>The Rights of Minorities from the perspective of the Constitution of Afghanistan</i> <i>Afganistan Anayasası Perspektifinden Azınlıkların Hakları</i> Mohammad Ekram Yawar	4509-4531
40	<i>Yurtluk ve Ocaklık Bağlamında Mahmudî Hükümeti</i> <i>The Mahmudid Government in the Context of Yurtluk and Ocaklık</i> Yağmur Şen	4532 – 4553
41	<i>Modern Methods and Tools For Teaching English</i> <i>İngilizce Öğretimi İçin Modern Yöntem ve Araçlar</i> Gunel Rahil Shamilzada	4554-4561
42	<i>Yaqub Mahmudov: 105 illik Bakı Dövlət Universitetinin 85 Yaşlı Akademiki</i> <i>Yaqub Mahmudov: 85-year-old academician of 105-year-old Baku State University</i> Elvira Latifova	4562 – 4572
43	<i>1926 Birinci Bakü Türkoloji Kongresi ile İlgili Belgelerin Araştırılması</i> <i>1926 First Baku Turkological Congress and Related Documents</i> Vazufa Khudiyeva	4573 – 4579
44	<i>Modern Azerbaijan Tiyatrosunda Mehriban Alakbarzade</i> <i>Mehriban Alakbarzade in Modern Azerbaijan Theatre</i> Shahla Heydarli	4580 – 4586
45	<i>Turizm sahəsi üzrə “İnformasiya tələbatı” konsepsiyası</i> <i>The concept of ‘Information Demand’ in the tourism sector</i> Hacı Qasımlı- Daşqin Məhəmmədli	4588 – 4595

46	<p><i>Arxiv Fəaliyyəti Sahəsində Metodların və Standartların Beynəlxalq Unifikasiyası</i>
<i>International Unification of Methods and Standards in the Field of Archival Activities</i></p> <p><i>əliyusif Məmmədov</i></p>	4596 – 4609
47	<p><i>A Historical Study of the Importance of Orientalism and the Role of Contemporary Islamic Movements</i>
<i>Oryantalizmin Önemi ve Çağdaş İslami Hareketlerin Rolü Üzerine Tarihsel Bir Çalışma</i></p> <p><i>Mohammad Ekram Yawar- Ay Bik Muhsını</i></p>	4610-4627
48	<p><i>Belge Yönetiminde Bilimsel Araştırmaların Önemi</i>
<i>The importance of Scientific Research on Document Management</i></p> <p><i>Namiya Khalilova</i></p>	4628 – 4634
49	<p><i>Azərbaycan Respublikası Milli Arxiv İdarəsində Rəqəmsal Texnologiyaların Tətbiqi və İnnovasiyalar</i>
<i>Implementation of Digital Technologies and Innovations in the Department of National Archives of the Republic of Azerbaijan</i></p> <p><i>Xuraman Ağayeva</i></p>	4635 – 4642
50	<p><i>Azərbaycanda İnformasiya və Sənəd Menecmenti İstiqaməti Üzrə Elmi Tədqiqatların Müasir Meyilləri (Beynəlxalq Elmmetrik Bazalar Əsasında)</i>
<i>Modern Trends of Scientific Research in Information and Document Management in Azerbaijan (Based on International Elmmetric Bases)</i></p> <p><i>Solmaz Sadıqova- İradə Bayramova</i></p>	4643 – 4655
51	<p><i>Milli Arşiv İdaresi'nin Metodolojik Faaliyetinin Kurulması</i>
<i>The Establishment of the Methodological Activity of the National Archives Administration</i></p> <p><i>Solmaz Sadıqova</i></p>	4656 – 4671
52	<p><i>حمایت از اقلیت های قومی در حقوق بین الملل باتوجه بر حقوق اقلیت های قومی در افغانستان</i>
<i>Protection of ethnic minorities in international law on the rights of ethnic minorities in Afghanistan</i></p> <p><i>Mohammad Ekram Yawar</i></p>	4672-4687

53	<i>Sovyet Öncəsi Dönemlərdə Kazak və Kırgız Halklarının Hukuk Sistemləri</i> <i>Legal Systems of Kazakh and Kyrgyz Peoples in Pre-Soviet Periods</i>	4688 – 4698
	Meiramkul Issayeva- Nazgul Isabaeva	
54	<i>Türk Kültüründe Gelenekler ve Millî Değerlerin Sınıflandırılması</i> <i>Traditions in Turkish Culture and Classification of National Values</i>	4699 – 4707
	Lyazzat Kurmanbayeva- Lazzat Nabyeva- Zhaksigul Issayeva	
55	<i>Kitabxana Saytlarının Funksiyaları və Onların Təsnifatı</i> <i>Functions and classification of library sites</i>	4708 – 4717
	Daşqin Məhəmmədli	
56	<i>Bibliografik Xidmət Kitabxana-İnformasiya Mərkəzlərində Turizmə Dair Sənəd Axınının Müəyyənləşdirilməsinin Başlıca Komponenti Kimi</i> <i>Bibliographic Service as the Main Component of Determining Tourism Workflow in Library and Information Centres</i>	4718 – 4726
	Hacı Qasımlı- Daşqin Məhəmmədli	
57	<i>Amerikan Bağımsızlık Bildirgesi'nin Arka Planı ve Analizi</i> <i>Background and Analysis of the American Declaration of Independence</i>	4727 – 4745
	Füsun Çoban Döşkaya	
58	<i>"Soft power" potential of Azerbaijan in the South Caucasus</i> <i>Azərbaycan'ın Güney Kafkasya'daki "Yumuşak Güç" Potansiyeli</i>	4746 – 4756
	Gultakin Allahverdiyeva- Sevinj Gurbanova	
59	<i>Qafqazın müsəlman əhalisinin Osmanlı dövlətinə köçü çarizmin xristianlaşdırma siyasətinə qarşı etiraz forması kimi</i> <i>Migration of the Muslim population of the Caucasus to the Ottoman Empire as a form of protest against the Tsarist policy of Christianisation</i>	4757 – 4766
	İradə Əliyeva	
60	<i>Peace and Stability in the South Caucasus: Security Agreements and Conflict Resolutions Between Azerbaijan, Turkey and Russia (2003-2023)</i> <i>Güney Kafkasya'da Barış ve İstikrar: Azerbaycan, Türkiye ve Rusya Arasındaki Güvenlik Anlaşmaları ve Çatışma Çözümleri (2003-2023)</i>	4768 – 4778
	Rauf Gurbanov	

61	<p><i>Azərbaycan Halk Cumhuriyeti Döneminde Din-Devlet İlişkileri</i>
Religion-State Relations during the Azerbaijan Democratic Republic</p> <p><i>Ceyhun Məmmədov</i></p>	4779 – 4790
62	<p><i>Nafta Bağlamında Çanakkale Boğazı Sorunu (24 Ekim 1922)</i>
The Dardanelles Question in Terms of Naphtha</p> <p><i>Onur Şaraplı</i></p>	4791 – 4798
63	<p><i>Kiçikyaşlı məktəblilərdə Azərbaycanın flora və faunasına məhəbbət hisslərinin formalaşdırılma</i>
Creation of feelings of love for plant and animal species of Azerbaijan in young schoolchildren</p> <p><i>Sevinc Vəliyeva</i></p>	4799 – 4806
64	<p><i>Urfa Sancağı'nda Bir Türkmen Boyu: Döğərler Hakkında Bir İnceleme (XIV.-XIX. Yüzyıllar)</i>
A Turkmen Tribe in the Sanjak of Urfa: A Study on Döğərler (XIV.-XIX. Centuries)</p> <p><i>Zafer Benzer</i></p>	4807-4818

AKADEMİK TARİH VE DÜŞÜNCE DERGİSİ YAYIN BİLGİSİ VE YAZIM KURALLARI

1-Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi'nde yayınlanan yazıların ve yazı içeriklerinin tüm hak ve sorumlulukları yazarlarına aittir. Buna karşın yazar, dergide yayınlanan yazının yayından kaldırılmasını ve silinmesini talep edemez.

2-Yayınlanan yazıların telif hakları hukuken Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi'ne ait olduğu için eserlerin kaynak gösterilmeden kısmen yada tamamen alıntılanması, kopyalanması ve yayınlanması yasaktır.

3-Dergiye gönderilen yazıların yayınlanma zorunluluğu bulunmamaktadır.

4- Dergiye gönderilen yazılar editör onayından geçtikten sonra değerlendirmeye alınır. Dergi, editör onayından geçmeyen yazıların iade edilmesi ve silinmesi hakkını saklı tutar.

5-Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi, değerlendirmeye alınan yazıların ön görülen revizyonu ile ilgili yazarlara yazılan iletilere bir yıldan fazla yanıt alamadığında dergi sisteminde taslak halinde kalan makalelerin silinmeye garantisini vermez.

6-Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi'nde yayınlanan bir yazı yada makale hukuksal bir gerekçe ve mahkeme kararı olmaksızın yazar yada diğer kişiler tarafından yayından kaldırılmasını talep edemezler.

7-Yazarlar için yazılar ve makalelerin değerlendirilme ve yayın süreci bilimsel ve ahlaki etik gereğince mahrem bir durum olup; yazarlar çift kör akran-hakem değerlendirmesinde hakem kimliğine dair bilgi talep edemezler. Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi, yazar, hakem diyalogunda temel sorumluluk sahibi olarak süreci yürütüp tamamlama yetkisini elinde bulundurur.

8-Yazı yada makalenin değerlendirilme sürecinde süreç aşaması ne olursa olsun yazarla hakem arasında yakın bir ilişki ve haberlilik tespit edilmesi durumunda dergi tüm yasal haklarını kullanarak ilgili süreci durdurma ve gerekiyorsa yazı yada makaleyi red etme hakkına sahiptir.

9-Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi'ne makaleler word formatında üzerinde yazar ad ve bilgileri bulunmadan (<https://dergipark.org.tr/tr/pub/atdd>) dergi sistemi üzerinden yüklenerek süreç yürütülür. Makale yayını yine aynı url adresi üzerinden yayınlanır. Siteme makale yüklemede zorluk yaşayan yazarlar, dergi temel iletişim adresi olan (akademiktarihvedusunce@gmail.com) adresine makalelerini yollayarak dergi sistemiyle ilgili detek talep edebilirler.

10-Yazı ve makaleler dergi menüsünde yer alan şablona göre ilgili bölümlerden oluşmuş olmalıdır. Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi, tarih, coğrafya, din bilimleri, felsefe, pedagoji, mimari, dil bilimleri ve edebiyat, arkeoloji, sanat, siyasi tarih, beşeri coğrafya, sivil savunma, ekonomi, ulaşım, trafik, lojistik, medeniyetler tarihi, etimoloji, şehircilik, hukuk, siyaset bilimi, kamu yönetimi, kent tarihi, çevre ekonomisi, tarihsel psikoloji ve sosyoloji gibi

sahalarda makale kabul eden elektronik bir dergidir.

11-Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi'ne gönderilen makaleler için yazarlar alacakları intihal raporunu da makale ile birlikte göndereceklerdir. Makalenin yayınlanması için benzerlik oranı yüzde 18'i geçmemelidir. Gönderilen makalelerin benzerlik oranı ayrıca iThenticate programı ile dergimiz tarafından da alınmaktadır.

12-Dergiye makale gönderilirken Telif hakkı formu doldurulmalı ve makale ile birlikte gönderilmelidir.

13-Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi'ne gönderilen makaleler ön kontrolden geçtikten sonra atanan editör vasıtasıyla 2 hakeme (kör hakemlik) sunulur. Bu iki hakemden alınan sonuca göre makale gerek görülürse üçüncü hakeme gönderilir. Editör onayından geçmiş bir makalenin bu tarihi takip eden ilk sayıda yayınlanma durumu net değildir. Makalenin yayın süreci, hakemlerin tespitlerine, makalenin yayın için olgunlaşmasına ve yayın için gerekli olan kriterlere bağlı olarak değişme göstermektedir. Bu anlamda süreci tamamlanan ve yayına hazır hale gelen makale, yayın kuruluna sevk edilerek uygun görülen sayıda yer alacaktır.

14-Değerlendirmeye alınan makalenin yayın süreci tamamlanana kadar sorumluluğu ilgili editöre ait olup yürütülen sürecin tüm basamaklarında editör makaleyi imla, anlatım, yazım kurallarına uygunluk ve ilmi bakımdan hakem önerilerine göre takip etmekle yükümlüdür.

15-Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi'ne gönderilen makalelerde araştırma ve yayın etiği üst düzeyde önemlidir. Gönderilecek araştırmada etik kurul izin belgesi gerekliyse makale ile birlikte ilgili etik kurul izin belgesinin de gönderilmesi gereklidir. Yine ilgili belge editör tarafından yeniden talep edilirse yazar söz konusu belgeyi göndermekle yükümlüdür. Etik kurul belgesi talep edildiği halde belgeyi göndermeyen yazarın makalesi iade edilecektir.

16-Yayın kurulunca kabul edilecek geçerli bir neden olmadıkça süreci başlayan bir makalenin yazarına iadesi mümkün değildir. Bu konuda yazar süreci sonlandırmak isterse dergi editörlüğüne mail yoluyla dilekçe sunarak bu talepte buluna bilir ancak işleyen sürecin sonlandırılma kararı yayın kurulu kararı ile ve uygun görülen süreçte olacaktır.

YAYIN SÜRECİ

Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi'ne gönderilen makaleler

ÖN İNCELEME, İNTİHAL TARAMASI, ALAN EDITÖRÜ İNCELEMESİ, HAKEM DEĞERLENDİRMESİ, DİL VE YAZIM EDITÖRÜ İNCELEMESİ, MİZANPAJ aşamalarından geçmektedir.

Ön incelemesi tamamlanan makale uygun görülürse intihal taraması ardından alan editörüne aktarılır. Uygun görülmeyen ve dergi içeriğine uygun olmayan makaleler yazara iade edilir. Ön incelemede uygun bulunan makaleler kör hakemlik uygulaması ekseninde iki hakeme (tercihen biri Türkiye'den diğeri başka ülkeden) gönderilir. Her iki hakemden de olumlu rapor alan makale ön görülen düzeltmeler varsa yazara bildirilerek eksikleri tamamlanır ve makale dil ve yazım editörü kontrolü ardından yıl içinde yayımlanmak üzere kabul edilerek mizanpaja verilir ve yayım kurulunun uygun göreceği bir sayıya atanarak yayımlanır. Değerlendirme sürecinde iki

hakemden birinden olumlu birinden olumsuz rapor alan makale üçüncü bir hakeme gönderilir. Üçüncü hakemden alınan görüşe göre sürece devam edilir. Üçüncü hakem görüşü editörde tereddüt uyandırırorsa gerek görüldüğü takdirde dördüncü hakeme müracaat edilebilir. Yayın sürecinde yazar için hakem, hakem için ise yazar kimliğinin bilinmemesi büyük önem arz etmektedir. Editör, yazar hakem gizliliğinin korunmasında tam yetkilidir. atdd'de her sayı için makale sayı sınırı olmayıp bir sayıda yer alacak makalelerin ¼'lik kısmı dergi editöryel ekip ve yayın kurulu üyelerine ayrılmıştır. Dergi editöryel ekip ve yayın kurulundan gelecek makaleler görevlendirilecek yurt dışı editörler tarafından kör hakemlik süreçlerine tabi tutularak gerekli yayın süreci işletilecektir

1. Telif Hakları ve Yazar Sözleşmesi için Tıklayınız

Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi'nde yayınlanacak makale yazımında yönlendirici olmak ve yapılan çalışmalarda bir bütünlük sağlamak amacıyla bu yazım kılavuzu hazırlanmıştır. Yazım kılavuzunda bulunan kurallarla; makaleler arasında ve makalenin başlangıcından sonuna kadar genel bir bütünlük oluşturmak hedeflenmektedir. Makalelerde bilimsel etik kuralları mutlaka gözetilmeli, özellikle intihalden kaçınılmalıdır. Söz konusu çalışmalarda tüm sorumluluk makalenin yazarına aittir. Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi'ne bilimsel çalışmalarını gönderecek bilim insanlarının aşağıda belirtilen kurallara uyması zorunludur.

Dergiye Gönderilecek Makaleler Hakkında;

Özgün olmalıdır.

Bilimsel olmalıdır.

Belirli bir konuda önemli gelişmeleri değerlendirip gerekli kaynak gösterilerek yazılmış olmalıdır. Dergide yayımlanan tüm makaleler yayın tarihinden itibaren derginin bir sonraki sayısına kadar tartışmaya açık olacaktır. Makaleler Word formatında yazılmalı, Dergi Park üzerinden dergiye PDF formatında gönderilecek makaleler kabul edilmeyecektir. **Sisteme yüklenen makale üzerinde yazar adı, orcid numarası gibi yazara ait bilgiler yer almamalıdır.** Bir sayıda aynı yazarın gerekli koşulları sağlaması şartıyla iki makalesi yayınlanabilir.

Makale Yazım Kuralları

Makaleler başlık sayfası, içerik ve kaynakçadan oluşur. Duruma bağlı olarak tablolar ve şekiller gibi ek unsurlar içerebilirler. Hazırlanmış makalelerde bu bölümlere uyulmalı ve Times New Roman yazı tipi kullanılmalıdır. Makalede 1,5 satır aralığı kullanılmalı ve sayfanın her tarafından 2,5 cm boşluk bırakılmalıdır. Her paragrafının ilk satırı sol kenar boşluğundan 0,5 inç kadar girintili yapılmalıdır. Girintiyi elde etmek için TAB tuşu veya kelime işlemci programının otomatik paragraf biçimlendirme işlevi kullanılmalıdır.

Makalelerde APA 7 sistemi uygulanacaktır.

Makale kaynakları Yazımı

Grady, J. S., Her, M., Moreno, G., Perez, C., & Yelinek, J. (2019). Emotions in storybooks: A comparison of storybooks

that represent ethnic and racial groups in the United States. *Psychology of Popular Media Culture*, 8(3), 207–217. <https://doi.org/10.1037/ppm0000185>

- Parantez içinde alıntılar: (Grady et al., 2019)
- Anlatı alıntılar: Grady et al. (2019)

Tam yazılmış kitap

Sapolsky, R. M. (2017). *Behave: The biology of humans at our best and worst*. Penguin Books.

- Parantez içinde alıntılar: (Jackson, 2019; Sapolsky, 2017; Svendsen & Løber, 2020)
- Anlatı alıntılar: Jackson (2019), Sapolsky (2017), and Svendsen and Løber (2020)

Dini Eserler

The Bhagavad Gita (E. Easwaran, Trans.; 2nd ed.). (2007). The Blue Mountain Center of Meditation.

King James Bible. (2017). King James Bible Online.

<https://www.kingjamesbibleonline.org/> (Original work published 1769)

- Parantez içinde alıntılar: (The Bhagavad Gita, 2007; King James Bible, 1769/2017)
- Anlatı alıntılar: The Bhagavad Gita (2007) and King James Bible (1769/2017)

Editör Kitap Bölümleri

Aron, L., Botella, M. ve Lubart, T. (2019). Mutfak sanatları: Yetenek ve gelişimi. RF Subotnik, P. Olszewski-Kubilius ve

FC Worrell (Eds.), *Yüksek performansın psikolojisi: İnsan potansiyelini alana özgü yeteneklere*

dönüştürmek (s. 345-359). Amerika Psikoloji

Derneği. <https://doi.org/10.1037/0000120-016>

Dillard, JP (2020). İkna çalışmalarındaki akımlar. MB Oliver, AA Raney ve J. Bryant (Eds.), *Medya etkileri: Teori ve*

araştırmadaki gelişmeler (4. baskı, s. 115-129). Routledge.

Thestrup, K. (2010). Dönüştürmek, iletişim kurmak, oynamak için - Eylemdeki deney topluluğu. E. Hygum & PM

Pedersen (Ed.), *Erken çocukluk eğitimi: Danimarka'daki değerler ve uygulamalar*. Hans Reitzels

Forlag. <https://earlychildhoodeducation.digi.hansreitzel.dk/?id=192>

- Parantez içinde alıntılar: (Aron vd., 2019; Dillard, 2020; Thestrup, 2010)
- Anlatı alıntılar: Aron ve ark. (2019), Dillard (2020) ve Thestrup (2010)

Bir Devlet Kurumu Raporu

National Cancer Institute. (2019). Taking time: Support for people with cancer (NIH Publication No. 18-2059). U.S.

Department of Health and Human Services, National Institutes of

Health. <https://www.cancer.gov/publications/patient-education/takingtime.pdf>

- Parantez içinde alıntılar: (National Cancer Institute, 2019)
- Anlatı alıntılar: National Cancer Institute (2019)

APA 7 Yazım kurallarıyla ilgili daha geniş bilgi ve daha fazla eser ve örnekleri için lütfen tıklayınız.

*Sisteme yüklenen makaleler editör onayından sonra ücrete tabi olur ve ilgili yazardan bu talep edilir.

*Dergiye ait tüm giderler, gerektiğinde yayın ve matbaa ücretleri, tercüman alacakları, Doi masrafları ve diğer giderler ilgili yayın ücretinden karşılanmakta olup kâr amacı güdülmemektedir.

Kapak Resmi

